

ÅRSSKRIFT 2014

INDHOLD

	side
Bestyrelsen	2
Arkiverne	3
Regnskab 2013	5
Beretning 2013	6
Generalforsamling 2013	6
Arrangementer i 2013	9
Tegning fra Fyns Tidende	12
Langt ude i skoven lå et lille hus	13
Barndomsminder fra ”Bobjerglund”	15
Dæjn Faaheksede Skræer	22
Sømanden der aldrig vendte hjem	23
En spøgelseshistorie	28
Hvad arkiverne gemmer	29
Afleveringer og forespørgsler i 2013	38
Efterlysning	39

Korup-Ubberud Lokalhistoriske Forening

Indmeldelse kan ske ved bestyrelsens medlemmer eller på arkiverne.

Kontingent: 75 kr. årlig pr. husstand.

Vedtægterne udleveres ved henvendelse til arkiverne.

Antal medlemmer pr. 31. december 2013: 370 husstande.

Årsskriftet er trykt i 425 eksemplarer.

Redaktion: Erik Lund.

Redaktionen afsluttet medio januar 2014.

Billeder uden angivelse er foreningens optagelser.

Årsskriftet uddeles til medlemmer og interesserede og fremlægges på bibliotekerne.

Foreningens hjemmeside: **www.korup-ubberud-lokalhistorisk.dk**

Bestyrelsen for Korup-Ubberud Lokalhistoriske Forening

Formand:

Anne Thaulow
Tornmarksvej 27, 5491 Blommenslyst
Tlf. 6596 7508
E-post: afthaulow@gmail.com

Næstformand:

Lisbeth Jørgensen
Pederstrupvej 92, 5210 Odense NV
Tlf. 6594 2087
E-post: birkhoej@privat.dk

Sekretær:

Elly Trøjgaard
Ejlstrupvej 185, 5200 Odense V
Tlf. 6594 2935
E-post: andersen-troejgaard@kalnet.dk

Kasserer:

Freddie Westergaard
Rørsangervej 16, Korup, 5210 Odense NV
Tlf. 6594 2125
E-post: fwkorup@kalnet.dk

Harry Nielsen
Egevej 45, Ejlstrup,
5200 Odense V
Tlf. 6594 2704
E-post: hama@korup-al.dk

Henning Jespersen
Søbakkevej 7,
5210 Odense N V
Tlf. 6594 2828
E-post: hj@slukefter.dk

Erik Lund
Søbakkevej 61, Korup
5210 Odense NV
Tlf. 6594 1716
E-post: lunderik@dlgmail.dk

Korup-Ubberud Lokalhistoriske Forenings opgave er at understøtte arbejdet på de to lokalhistoriske arkiver i henholdsvis Korup og Ubberud. (For nærmere oplysninger om arkiverne se nedenfor.)

På arkiverne arbejdes der med at

Interviewe og lave båndoptagelser.

Lave video.

Fotografere og scanne billeder.

Indsamle arkivalier.

Finde billeder og fotografier fra sognene.

Registrere arkivalier.

Finde stof om sognene i aviser og blade.

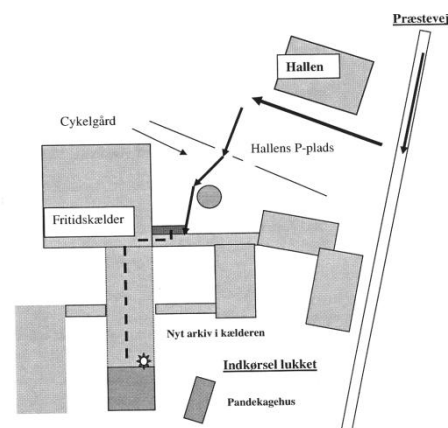
Arkivet i Korup

Adresse: Korup Skole, Præstevej 2, Korup, 5210 Odense NV
Arkivet er i kælderen under en klassefløj i skolegården.
Adgang fra Præstevej via parkeringspladsen mellem hal og skole. Skilt ved trappen i højre hjørne – se nedenfor*)

Arkivleder: Freddie Westergaard
Rørsangervej 16, Korup, 5210 Odense NV,
Tlf. 6594 2125
E-post: koruplokalarkiv@kalnet.dk

Åbningstid: 2. og 4. tirsdag i måneden kl. 19.00 –20.30
Oktober – marts tillige torsdag kl. 10 -12

*) **NB!** P. g. a. nybyggeriet er adgangen til Korup Arkiv ændret.
Nu kører man ind før hallen og parkerer på hallens parkeringsplads og går derfra op i skolegården.

Nedenfor viste personer er beskæftiget på Korup Arkiv i arkivets åbningstider

Freddie Westergaard

Lisbeth Jørgensen

Helge Green

Erik Lund

John Andersen

Arkivet i Ubberud

Adresse: Ubberud Skole, Ubberudvej 30, Ubberud, 5491 Blommenslyst.
Arkivet ligger på 1. sal i den ældste del af skolen over for kirken.
Skilt ved indgangen.
E-post: ubberud.lokalarkiv@gmail.com

Arkivleder: Henning Jespersen
Søbakkevej 7, 5210 Odense N V
Tlf. 6594 2828
E-post: hj@slukefter.dk

Åbningstid: 1. og 3. tirsdag i måneden kl. 18.00 – 19.30
Okt. - marts tillige tirsdag kl. 10 -12

Nedenfor viste personer er beskæftiget på Ubberud Arkiv

Anne Thaulow

Elly Trøjgaard

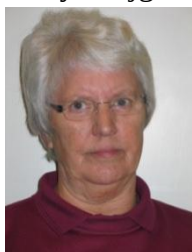
Henning Jespersen

Harry Nielsen

Bente Jespersen

Margrethe Nielsen

Karen Kühn

Ove Kühn

For begge arkiver gælder det, at de er lukket i skoleferier.
Besøg uden for åbningstiden kan ske efter aftale med arkivlederen eller et bestyrelsesmedlem.

Har du billeder, beretninger/historier, oplysninger, dokumenter eller lignende, som du mener kan være med til at udbygge arkivernes viden om lokalområdets udvikling gennem tiderne, så vil vi meget gerne høre fra dig. Vi behøver ikke at beholde dit materiale, men vil gerne have lov til at tage en kopi heraf og dermed være med til at bevare det for eftertiden og for de mange, som søger oplysninger om deres aner.

Husk i den forbindelse på, at også 60'erne, 70'erne og 80'erne en dag bliver "historie" for vore efterkommere.

Årsregnskab 2013 for Korup-Ubberud Lokalhistoriske Forening

Indtægter

		<u>Budget 2014</u>
Medlemskontingent indbetalt i 2013	26921,-	26000,-
Tilskud fra Odense Kommune	11000,-	11000,-
Overskud fra rundvisning på Lille Pederstrup	195,-	
	<u>38116-</u>	<u>37000,-</u>

Udgifter

Tryk af årsskrifter, kalendere og reklamer	6788,75	7000,-
Møder, kursus og generalforsamling	785,88	2000,-
Kontingent til foreninger, girogebyrer	499,-	1000,-
Porto, papir, film og bøger.	3193,70	3000,-
Arkivdag, udstillinger, udflugter og repræsentation	3996,-	3000,-
Tilskud til Ubberud arkiv	10250,-	10000,-
Tilskud til Korup arkiv	10000,-	10000,-
	<u>35513,33</u>	<u>36000,-</u>

Årets resultat	2602,67	1000,-
----------------	---------	--------

Egenkapital

Beholdningen pr. 1. jan. 2013	28310,42
Årets resultat	<u>2602,67</u>
Beholdningen pr. 31 dec. 2013	<u>30913,09</u>

Regnskabet sendt til revision den : 10-01-2014 F. Weddergaard
kasserer

Regnskabet revideret den: 13-01-14 Inket af bemærk

Anders Lunden
revisor

Anders Lunden

Henry Nissen
revisor

H. Nissen

Beretning for Korup – Ubberud Lokalhistoriske forening

Der var genvalg til bestyrelsen på alle poster ved det konstituerende møde, og vi har holdt 5 bestyrelses møder.

Der har som vanligt været sommerudstilling i Korup Sognegård, vi holdt Arkivernes Dag, med udstilling i november, som var utrolig velbesøgt. Det glæder os meget, når der er stor opbakning til de arrangementer, vi laver, da der bruges ret meget tid på forarbejdet. I forbindelse med indvielsen af den nye hal i Korup havde vi også en stand.

I maj havde vi rundvisning på Ll. Pederstrup, hvor der trods bidende kulde og blæst, var mødt utroligt mange op. Foredrag i oktober om Nordvestfyens jernbane, var også velbesøgt. Det var en eftermiddag hvor vi var mange der mindedes vor barndom og ungdom.

Ubberud arkiv har haft tre medarbejdere på kursus. Begge arkiver arbejder med det indkomne materiale og opdatere digitalt.

Korup arkiv har fået et stort og alvorligt problem, da brandmyndighederne har lukket for ophold i de nuværende lokaler, så hverdagen er blevet meget besværligt, da det betyder de kun må bruge lokalerne til arkivering, og p.t. ikke har noget fast sted at arbejde, Freddie har midlertidig indrettet arbejdslokale i sit hjem, det er utrolig flot. Midlertidig sidder man på åbningsdagen i hallens cafeteria for at kunne betjene henvendelser. Desværre ser det ikke ud til at en løsning ligger lige om hjørnet, da man på grund af den ny skolereform ikke på nuværende tidspunkt selv har overblik over skolens eget behov for lokaler.

Hvis der er nogen der mener de har en god løsning på problemet hører vi det gerne.

Ubberud arkiv er også på jagt efter nye lokaler, da det er et problem med adgangsforholdene, hvis man er gangbesværet. Skolen er velvillig, men i samme situation, som Korup, man har heller ikke overblik over eget behov for lokaler.

En stor tak til bestyrelsen og medarbejderne på arkiverne for et godt samarbejde og en stor arbejdsindsats. tak til Erik Poulsen for din indsats hver gang der skal uddeles materiale.

Anne Thaulow

Generalforsamlingen 2013

Korup-Ubberud Lokalhistoriske Forening afholdt tirsdag den 12. marts 2013 sin ordinære generalforsamling i Korup sognegård.

Om det skyldes de gode lagkager, aftenens foredrag eller muligheden for at få en hyggelig snak med andre medlemmer af foreningen, eller det er en kombination af alle tre elementer, skal være usagt, men traditionen tro var som sædvanligt mange mødt op.

Selve generalforsamlingen blev afviklet i god ro og orden under dirigenten Ingrid Nielsens kyndige ledelse.

Anna Thaulow kom i sin formandsberetning bl. a. ind på de arrangementer, der var i støbeskeen for 2013, og som medlemmerne vil blive nærmere orienteret herom, når dato og program foreligger.

Freddie Westergaard nævnte i sin regnskabs gennemgang bl. a., at foreningen sparer betydelige portoudgifter ved, at arkivets medar-

Aftenens lagkager klar til servering

bejdere foretager omdeling af såvel kalendere som årsskrifter. Han nævnte ligeledes, at den forventede stigning i kontingentindtægter skyldtes, at der var kommet en del nye medlemmer som følge af en aktiv indsats fra Korup arkivets nye medarbejder.

Da hverken formandsberetning eller regnskabsgennemgang gav anledning til spørgsmål, og da alle valg var genvalg, blev selve generalforsamlingshandlingen hurtigt overstået.

Dirigenten afsluttede generalforsamlingen med at udtale mindeord for Flemming Thaulow, arkivleder i Ubberud, som pludseligt afgik ved døden den 18. juli 2012.

Efter en kaffepause kunne formanden give ordet til arkivar Johnny Wøllekær der ville berette om Odense bys overgang fra at være industriby til at være serviceby.

Under overskriften "Odense fra 1945 til 1990" omtalte han, støttet af en billedreportage, nogle af de faktorer der har haft indflydelse på Odense bys udvikling i den nævnte periode.

Krigen betød en stigning i børnetallet, således at Odense i 1950 passerede borger nr. 100.000.

De mange børn samt ændrede krav til skolernes udformning (lysere lokaler, grønne områder) betød, at de gamle skoler blev for små og umoderne, og nyt skolebyggeri derfor blev igangsat.

De store virksomheder, som for en dels vedkommende var centreret i den indre by og omkring havnen, voksede og skabte med deres stigende antal ansatte store trafikproblemer i byens smalle gader, således at vejudvidelser, omlægninger og gadegennembrud blev nødvendig. Sporvognene blev udskiftet med busser i 1952 for at give mere plads i gaderne.

Thomas B. Thrigesgade blev anlagt for at hjælpe på trafikken til havneområdet, og yderligere vejplaner var under udarbejdelse, men disse kom dog ikke længere end til papiret, da man løb ind i fredningsproblemer.

Odense Stålskibsværft voksede, og også skibene, de byggede, blev større, de blev så store, at kanalen blev for lille, hvilket i 1959 resulterede i udflytningen til Lindø.

Andre virksomheder flyttede ligeledes på grund af vokseværk ud fra centrum f.eks. Hjertegarn. Virksomhedernes behov for arbejdskraft voksede, kvinder kom ud på arbejdsmarkedet, hvilket skabte behov for børneinstitutioner.

Dette blev i første omgang løst af virksomhederne men blev efterhånden overtaget af kommunen. Det stigende behov for arbejdskraft nødvendiggjorde at arbejdskraften måtte hentes fra de omkringliggende kommuner.

Behovet for boliger voksede, hvilket betød etablering af bl. a. Volls Mose men også villabyggerier, ikke mindst i omegnskommunerne (J. P. Koch).

Udearbejdende kvinder og nye trends fra USA betød etablering af indkøbscentre og supermarkeder, hvor den travle husmoder kunne spare tid ved indkøbene, hvilket igen betød døden for mange af de små detailforretninger og dermed ændrede bybilledet.

Johnny Wøllekær omtalte også eksempler på ændringer i normer, nye tekniske hjælpemidler m.m. som har haft indflydelse på udviklingen og sluttede med at vise nogle af de 5000 billeder, som Fyns Stiftstidende har overdraget til Odense Stadsarkiv.

Disse billeder kan ses på internettet under adressen **-fyenskebilleder.dk** - hvorfra der efterfølgende vises nogle eksempler.

Johnny Wøllekær

Odense Skotøjsfabrik havde egen børnehave 1951 – Indehaver Fabrikant Laurids Pedersen siddende længst til venstre.

Verstergade, bustrafik 1951 – den lille DKW må skubbes væk for at bussen kan komme forbi.

Lastbil passerer forbi sporvogn i Nørregade 1946. I længden kunne det nok gå, men i bredden var det svært, derfor kørte sporvognene i de tidlige morgentimer kun i venstre side af vejen, så lastbilerne kunne komme til at læsse varer af til forretningerne i den smalle gade.

Nørrebro, tæt cykeltrafik 1951

Trafikproblemet i denne flaskehals er løst, stod der i avisen, men det var en stakket frist, inden meget mere radikale trafikomlægninger fulgte. Her dirigerer en betjent færdslen ud for Skotøjslageret i Nørregade stående på en såkaldt "skildpadde" med lys i.

Korup Lokalarkiv er sat udenfor.

Odense Brandvæsen var den 28-10-2013 på brandsyn på Korup Skole og konstaterede, at kælderafsnittet bliver brugt til personophold uden godkendte redningsåbninger, og lokalerne må derfor ikke benyttes nu, hvor sagen behandles som en byggesag.

Vi har forespurgt om skolen kunne hjælpe med et andet lokale til situationen bliver afklaret men fik afslag, da skolen ikke havde noget disponibelt lokale.

Anden og fjerde tirsdag aften i måneden sidder vi derfor i hallens cafe, og torsdag formiddag sidder vi klemmt sammen på 1. salen hos mig på Rørsangervej, men det er en meget utilfredsstillende situation, da arkivets materiale stadig befinder sig i skolens kælder, hvorfra der ustandseligt skal hentes og bringes.

Vi håber, at skolen og kommunen inden længe får løst problemerne så vi, pedelmedhjælperne og rengøringspersonalet kan komme tilbage.

Freddie Westergaard, arkivleder

En overvældende succes.

Den 12. januar 2013 inviterede Korup-Ubberud Lokalhistoriske Forening til et foredrag i Sognegården. Foredragsholderen var Poul Nielsen, og overskriften for foredraget var

KZ-lejrene var andet end krematorier og gaskamre – der var også et liv

Poul Nielsen fortalte her om sine oplevelser i KZ-lejrene under 2. verdenskrig, hvor han kun 18 år gammel som en af de første danske fanger den 25. november 1943 blev sendt til koncentrationslejren Sachsenhausen. Det var en fantastisk og bevægende historie, som blev ledsaget af omkring 100 billeder.

Foredraget blev overværet af 127 betalende tilhørere, hvoraf mange måtte stå op, da alle siddepladser hurtigt blev besat, og desværre måtte flere gå forgæves, da salen i sognegården allerede kl. 1345 var helt fyldt.

Entreen på kr. 25 gik ubeskåret til Dansk Flygtningehjælp, og selv om nogle i trængslen ikke fik betalt, blev der tale om, at et beløb på kr. 3175 kunne videresendes hertil.

Poul Nielsen interviewes til TV Korup

Foredraget blev overværet af TV Korup, der bragte et fyldigt referat herfra.

Som det ses på billedet var salen fyldt til sidste plads.

Aftentur til Lille Pederstrup.

Den 22. maj havde Korup-Ubberud Lokalhistoriske Forening arrangeret et besøg på Lille Pederstrup, Troelsevej 295, hvor Torben Lindegaard Jensen fortalte om gårdens historie, om bevaringsarbejdet og om de planlagte restaureringer af de gamle bygninger. Torben Lindegaard Jensen har været foregangsmanden i arbejdet med at skaffe fondsmidler, der har medvirket til arbejdets gennemførelse og det er ikke mindst hans fortjeneste, at Lille Pederstrup er blevet reddet og nu bevares for eftertiden.

Selv om vejret ikke viste sig fra sin bedste side, havde mere end 100 fremmødte trodset maj kulden, og de kunne ved selvsyn konstatere, at der allerede var sket mange tiltag i arbejdet med at redde de gamle bygninger men også, at der resterer mange timers arbejde og også et anseeligt beløb, inden de mange planer for fremtiden bliver realiseret.

Sulekonstruktion.

Deltagerne samledes på gårdspladsen .

Gården, der har været i samme families eje i mange generationer, kan føres tilbage til 1674, men der er gennem årene sket ombygninger, hvor den pågældende tids byggemetoder og – stil er anvendt. Dele af gården har dog stadig den oprindelige gamle sulekonstruktion, som efterhånden kun findes på et fåtal af gamle ejendomme, og ved renoveringen

tilstræbes det, at den nu eksisterende byggestil bevares.

Når renoveringen engang i fremtiden er afsluttet, er det målet at søge om fredning af bygningerne. Et spændende arrangement, som mange helt sikkert kunne tænke sig gentaget på et senere tidspunkt, så man får mulighed for at følge med i udviklingen af den spændende renovering.

Foredrag om Nordvestfynske Jernbane.

Lørdag den 12. oktober var ca. 80 personer mødt frem i Korup Sognegård for at høre Lars Viinholt-Nielsens foredrag om banen, der fra 1911 til 1966 gik gennem sognet med stop i Korup, Slukefter og Bredbjerg. Lars Viinholt-Nielsens interesse for banen startede allerede, da han som dreng boede i Nyborg. Selv om lommepengene var små, tog han i perioden 1963-64 ofte toget til Odense og herfra bussen til Tarup, hvorefter han til fods besøgte de enkelte stationer på strækningen og talte med personalet, lige som han tog ca. 400 billeder

fra besøgene. I 2011 udgav Lars Viinholt-Nielsen en bog om emnet, som har beskæftiget ham siden. De fremmødte overværede et interessant foredrag der tydeligt viste, at foredragsholderen har en meget stor viden om emnet.

Arkivernes dag.

Lørdag den 9. november indbød Korup-Ubberud Lokalhistoriske Forening til en udstilling i Sognegården i forbindelse med Arkivernes Dag.

Arkivernes Dag er en landsomfattende udstilling, der afholdes hvert andet år for at give lokalarkiverne lejlighed til at vise, hvad arkiverne har i deres gemmer.

Som tema havde Korup-Ubberud Lokalhistoriske Forening denne gang valgt

"Korup før og nu" og "Landsbyen Ejlstrop gennem tiderne med udgangspunkt i gamle og nye fotografier.

Udstillingen var åben fra 13 – 16, og i de tre timer benyttede mellem 80-90 besøgende lej-

ligheden til at studere de udstillede billeder.

Mange havde spørgsmål til arkivernes medarbejdere, og en del heraf tog sig også tid til over en kop kaffe at drøftede gamle minder med bekendte blandt de besøgende, inspireret af de udstillede billeder.

Følgende lille historie opfangede jeg på arkivernes dag. Om den er sand, kan jeg ikke vide, men historien lød i alt fald noget i retning af følgende.

En lokal, nu afdød håndværksmester fik en dag besøg af to unge jakke og slipsklædte mænd fra toldvæsnet, der var interesseret i at høre om, hvorledes virksomheden blev administreret og også i at se på momsregnskabet.

Under samtalen, der foregik på håndværkerens kontor, fik en af de unge mænd øje på regningsblokken, der lå fremme og bemærkede, at siderne ikke var nummereret, hvilket han påtalte. Håndværksmesteren spurgte om og hvorfor det var nødvendigt. Svaret var, at sådan sagde loven, og at man jo ellers ikke kunne kontrollere, om alt blev nu også bogført.

"Nå" sagde håndværkeren "I tror måske, at jeg snyder", hvilket den unge mand dog svarede undvigende på. Håndværkeren fortsatte "Jeg kan da godt sige, at skal vi snyde, så bruger vi slet ikke papir".

Udstilling i Sognegården.

I sommerperioden 2013, d.v.s. fra juni til september, hvor kunstforeningen ikke lægger beslag på væggene i Sognegården, udnyttede Korup Lokalarkiv de tomme væg arealer til at udstille materialer fra arkivet.

Udstillingen bestod af 13 skifterammer, hver med kopier af billeder eller bilag, der omhandlede et lokalt emne eller område.

Da plancherne bl. a. omhandlede etableringen af den "gamle" Korup hal samt adskillige gamle billeder af sportsudøvere, blev udstillingen overflyttet til den nye hal i forbindelse med indvielsen heraf den 14. september.

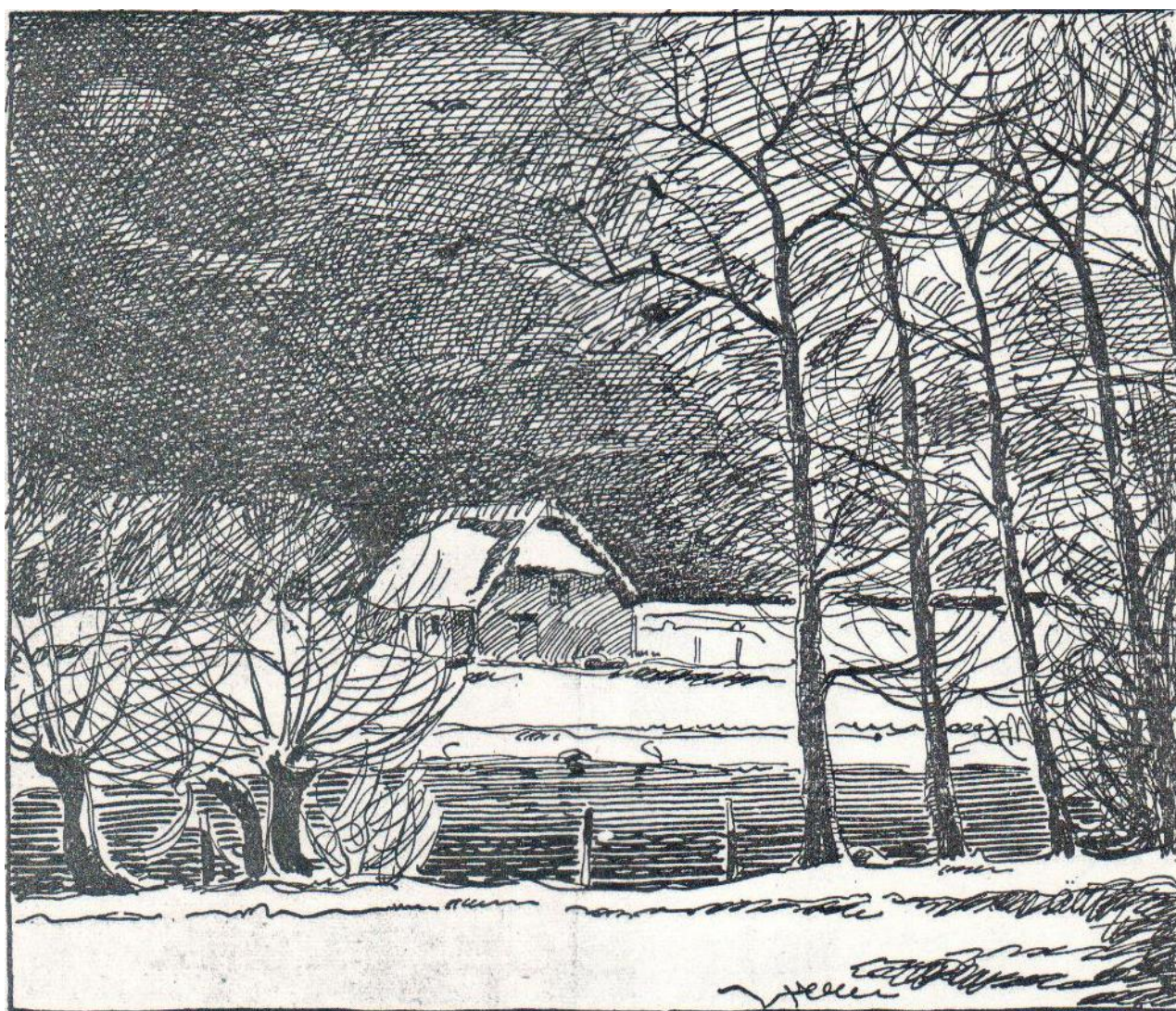
Ove Jensen in memoriam.

Ove Jensen, som vi omtalte i årsskriftet 2013, testamenterede som nævnt her, hele sin formue til Provstegårdshjemmet, hvor han tilbragte sine sidste år.

I forbindelse med modtagelsen af gaven og som et varigt minde om Ove Jensen, har man på hjemmet indrettet en glasmontre med effekter fra Ove Jensens hjem. (se billedet).

Fra Fyns smukke egne

ET VINTERLANDSKAB FRA AMARGERGAARDEN

En Række smukke og afvekslende Landskaber finder man, naar man fra Trøstrup—Korup følger de smaa Blveje over mod Søndersøskovene. Et særegent og storladent Landskab med kraftige Linier, store Bakker og dybe Dale. — Tegningen viser et typisk Motiv herude fra. Det er taget i Nærheden af Amagergaarden og viser den store Dam og de omgivende gamle Pile.

Tegningen, der er udført af Herman Madsen var bragt i Fyns Tidende den 29. januar 1933.

Langt ude i skoven lå et lille hus.

Mange vandrede i Hole skov lagde ofte tidligere vejen forbi det gamle hus, medens det endnu eksisterede, fordi de fandt huset meget romantisk og idyllisk beliggende godt gemt for enden af en hulvej og i læ for vind og vejr beskyttet af en stor bakke.

I de senere år var begrundelsen dog en anden, nu ville man se, hvordan den samme vind og det danske vejrlig i det hele taget behandlede et gammelt hus, der ikke mere var beboet men overladt til sin egen triste skæbne, hvilket resulterede i et langsomt fremadskridende forfald.

Ejendommens postadresse var i sin tid Hole Skovvej nr. 105, men lige som det er tilfældet med huset, eksisterer adressen heller ikke mere.

Luftfoto af ejendommen 1949.

Vinteren 1991.

Vinteren 2006.

Januar 2009.

Marts 2013.

Facts om Hole Skovvej nr. 105.

I tingbogen benævnes ejendommen *Holmehus*. Ejendommen er iflg. BBR registret opført år 1800 som bindingsværk med udvendigt synligt træværk med et boligareal på 70 m².

Arealet, som hørte under ejendommen, bestod oprindeligt af matr. 13e og 13 aa. I 1891 udvidede den daværende ejer arealet ved køb af matr. 13i, således at det samlede jordtilliggende herefter udgjorde ialt ca. 9 tdr. land.

Matr. 13aa frasælges i 1963 til bygmester Kaj Kristiansen, der på arealet bygger et hus med adr. Hole Skovvej 101.

I 1991 sælges Hole Skovvej 105 til den nuværende ejer, der bygger et hus højt beliggende i det østre hjørne af grunden med adressen Hole Skovvej nr. 95, og de sidste ruiner af nr. 105 fjernes endeligt i 2013.

Kendte ejere af nr. 105

?	Niels Hansen
08-01-1846	Rasmus Larsen.
06-07-1882	Christen Olsen, svigersøn til ovenstående, tilkøbte i 1891 mat.nr. 13 i.
27-12-1923	Ejner Madsen.
12-08-1926	Anders Marius Nielsen.
xx-xx-1964	Karla Nielsen, enke efter ovenstående, bliver tilskødet huset.
26-08-1991	Henrik Daa Schrøder .

Om de seneste beboere i den stråttækte ejendom kan berettes følgende:

Anders Marius Nielsen, der blev født den 7. august 1889 i Munkebo, købte ejendommen i 1926. Året efter, den 8. maj, giftede han sig med Karla Amalie Charlotte Sørensen, der ligeledes stammede fra Munkebo, hvor hun blev født den 4. april 1904. I folketællingen fra 1930 står Marius som husfader og husejer, Karla som husmoder og desuden er nævnt et barn, Edith samt en besøgende

Nikoline Pedersen fra Munkebo. Edith var deres første barn, hun blev født i januar 1930, og i årene frem til 1940 kommer yderligere 4 piger og en søn til verden i det lille hjem.

Ejendommen, havde som nævnt et jordtillæg på ca. 8-9 tdr. land, der sammen med nogle få husdyr, var beboernes eksistensgrundlag.

Anders Marius Nielsen supplerede i mange år indtægterne fra det lille landbrug ved bl. a. at arbejde i sin egen lille grusgrav, der lå i den sydlige del af matr. 13aa. Med hakke og skovl og hårdt arbejde gravede han her gruset frem, harpede det, og når han havde frembragt nogle få m³, kontaktede han vognmanden, der aftog gruset, og så kom der igen penge i kassen. Anders Marius kørte desuden også i nogle år rundt med hest og vogn og reparererede kommunens grusveje, indtil vejene blev asfalterede.

Marius døde efter kort tids sygdom i 1964, 75 år gammel. Året før havde ægteparret frasolgt det areal, der på kortet er benævnt matrikel 13aa.

Karla, overlod driften af den resterende jord til en lokal landmand, men blev selv boende alene i huset i mange år. De senere år blev hun meget svagtseende, men klarede sig alligevel en tid i sine vante omgivelser. Til sidst måtte hun dog forlade huset for at blive plejet af andre indtil hun døde i 1990 i en alder af 86 år.

Karla og Marius ca. 1955

Karla ca. 1975

Ejendommen, der havde været et hjem for Karla i omkring 60 år, kom efter salget i 1991 ikke til at fungere som bolig for de nye ejere, for med over tohundrede år på bagen, levede boligen ikke op til nutidens boligkrav. Huset blev derfor som nævnt overladt til vejrgudernes hærgen og forfaldt langsomt, og de sidste rester af det, der efterhånden kun var ruiner, blev endelig fjernet i 2013 og adressen Hole Skovvej 105 blev slettet som ikke eksisterende.

Barndomsminder fra "Bobjerglund".

Af Ingrid Møller

På den gamle hovedvej 1, 10 km. vest for Odense, går der en vej fra, der fører til Gunnersø (i dag Vejrmøllevej), og ca. 200 m. nede ad denne vej ligger 4 ejendomme næsten samlet. Det var her jeg havde mine barndomsår.

Mit hjem lå til højre for vejen, medens de tre andre ejendomme lå til venstre herfor. Øverst oppe på bakken var "Bobjerg", her boede Inga og Kristian med deres tre drenge, Erik, Henning og Lille Peter, altid kaldet Lille Peter, fordi vi havde Store Peter hos os.

Skråt overfor lå "Bobjerg Savværk", dengang ejet af Hr. og Fru Busk.

Lidt tættere på og næsten ud for vores gangdør lå Marens hus (hun hed vistnok Møllerlund til efternavn).

I midten af billedet Bobjerglund 1950, til venstre herfor Marens hus og over det savværkets beboelse, øverst anes lidt af Bobjerg (foto fra "Danmark set fra luften").

Som det var almindeligt dengang, boede vi flere generationer sammen i "Bobjerglund".

Min farmor Margrethe var ejer af ejendommen, hvortil der hørte 5 tdr. land, et dyrehold på 4 køer og en masse høns og ænder. Der var en stor urtehave, buske med bær og mange blomme- og frugttræer, så vi var selvforsynende med det meste til husholdningen.

Farmor havde i alle årene Store Peter som sin trofaste medhjælper, han har altid været medregnet som et familiemedlem for os alle sammen.

Mine forældre, Erik og Edith, havde arbejde udenfor hjemmet. Mor var udlært i gartnerfaget, og far var udlært mekaniker, så i fritiden blev der hjemme på Bobjerglund i hans lille værksted altid arbejdet med mekanik. De første 7 år var jeg enebarn, så blev min lillesøster Elin født.

Barndoms minder, jeg vil skrive om, kommer i lidt vilkårlig rækkefølge.

Da vi var børn, var det vinter. Der blev sat snehegn op på markerne og skovlet sne, så vejene blev mulige at færdes på. De husstande, der kunne, stillede med arbejdskraften til "skovling", og der blev skænket kaffe, når mændene skulle ind og have varmen. I skolen havde vi skiftesko med, så støvlerne blev så sat til tørre ved kakkelovnen. Vores kælkebakke var dengang hos Lilian og Karl, den er der stadig, som da vi brugte den. De omkringliggende moser var tidens skøjtebaner. Det var ikke helt ufarligt at bevæge sig ud på isen, så nogle steder var det forbudt at færdes, men heldigvis skete der ingen alvorlige ting, højst et par våde sokker.

Opvarmningen i Bobjerglund kom fra kakkelovnen og komfuret. Om vinteren var det den tid, hvor vi i skovene i Spedsbjerg og i Hesbjerg slæbte brænde til kvashugning. Hos os var det en af fars bekendte kaldet Peter Traktor (hans rigtige navn var Peter Nielsen), der kom med kvashugger og traktor. Det var ikke helt ufarligt, så man skulle passe på ikke at blive ramt af de til tider vildtflyvende træstykker. ”Skovturene” gik over mange week-ender, og belønningen herfor var en biograf-tur senere.

Biograften gik til Ubberud Forsamlingshus, hvor der kom nogle ”filmfolk” og viste nogle af tidens film. Først blev familiefilmen vist, og den der var forbudt for børn kom sidst. Det skete at filmen knækkede, så måtte vi tage hjem og vente med oplevelsen til næste gangs besøg af filmfolket. I de år var der hjemme hos os en tradition for, når en Morten Koch film havde premiere, der kom en ny hvert år, så skulle vi i Fønixbiografen i Odense og se den.

Først på året cyklede Peter til Fiona i Ravnebjerg eller til Brændekilde efter nyudrugede kyllinger. Det var altid spændende at få åbnet papkassen og se på de små ”pippende” gule kræ. Ved juletid blev der slagtet høns og ænder. Nogle af slagtehønsene blev sendt til familien i København indpakket først i avispapir, herom brunt papir og til sidst bundet om med sejl garn. Mange år var det fra Korup station og senere fra Holmstrup station, at pakken blev sendt. Der blev syltet og henkogt hos farmor. På et tidspunkt blev der mulighed for at blive medlem af Andelsfrysehuset, der var tidens køleskab for mange, det lå bag ved Ubberud mejeri, og vi var medlem, indtil det blev nedlagt.

Vores ”supermarked” var Ubberud Brugsforening, hvor der var uddelerparret hr. og fru Ludvigsen samt personale, hvoraf jeg især husker en ved navn Ruth, som var der i rigtig mange år. Der var den sorte brugsbog, hvor det købte blev noteret og senere, helst til den første, også skulle betales. Farmors høns gav mange æg, der skulle renses, så derfor blev de ”finpudsede” ved brug af sandpapir, hvilket var mit arbejde. Der var næsten samme mængde æg hver uge, og lysten var ikke altid lige stor, så der blev klemmt lidt for mange æg, men farmor havde gennemskuet det, så der blev trukket herfor i lønnen. Æggene kom i kasser og blev kørt til brugsen, hvor de blev modregnet i betalingen af brugsbogen.

Om sommeren blev køerne ”sat på græs”, men når de skulle fodres og malkes, blev de ”trukket” hjem til stalden. De 4 køer på Bobjerglund gav indtægt i form af ”mælkepenge”, og det var mit job at hente pengene på mejeriet. Her blev beløbet udleveret i små nummererede konvolutter fra konto-ret i mejeribestyrerens private hjem. Farmors nummer var 80, og jeg fik betaling for at hente ”mælkepenge”.

Mine æg - mælkepenge skulle der købes ”sparemærker” for, og mærkerne blev købt på skolen og derpå klistret ind i vores ”sparekassebog”

I skolens sommerferie var det bærplukning og i efterårsferien var det æbleplukningen, der gav indtjening til lommepengene. Om efteråret når det var tiden for optagning af kartofler, lånte Peter en hest hos Marius Skovsby til oppløjningen, og vi gik så bagefter og samlede kartoflerne op. Til arbejdet med såning og pløjning blev hesten lånt igen, derfor var det Marius, der havde jagten på farmors jord. Meget senere blev det Vestergård med sin grå Ferguson, der hjalp med markarbejdet. Det var ikke arbejde hele tiden, der var rigtig mange dage, der gik med det, vi syntes var sjovt. Far fabrikerede mange forskellige og sikkerhedstjekkede legeredskaber til os unger. Nævnes kan luftgynge, rulleskøjter og sæbekassebil. Der var også en gammel motorcykel, hvor motoren og andre dele var fjernet, som vi slæbte op på Bobjergbakken, og så op på køretøjet alle mand og i fuld fart ned ad bakken for til sidst at bremse og stoppe mellem husmur og telefonmast på farmors gårdsplads.

Da vi blev ældre, fik vi lov til at køre traktoren, Vestergårds grå Ferguson og også hans bil. Det var noget særligt med den bil, det var en Ford V8, som onkel Niels havde haft med fra Sverige. Karosseriet var blevet fjernet, så det blev en åben vogn, som om sommeren blev brugt til at hente vand fra grusgraven til køerne, når brønden gik tør hjemme på gårdspladsen. Belønningen for dette arbejde var, at der bagefter måtte "ræses", hvilket dog ikke var populært hos Peter, når der lige var sået. På savværket var det forbudt at lege på grund af de farlige maskiner. Alligevel skete det, at vi var der, og det var ikke godt, når det blev opdaget. Jeg har i denne forbindelse siddet i et højt træ og ikke turdet komme ned, fordi jeg vidste, hvad der var i vente.

Hos Maren var der altid hjembagt kringle eller småkager, og om vinteren var der æbler varmet på Kakkelovnen. På hendes loft var der et lille værelse fyldt med ugebladet Familiejournalen og heri blev alle tegneserierne læst. Hver anden dag gik Maren op til en plads ved Holger Tømmers hus ved hovedvejen for at hente sin mælk hos mælkemanden fra Skallebølle, der havde holdeplads der. Pladsen blev også brugt til parkering af cykler af dem, de skulle med rutebilen. Maren kom dagligt hos os for at hente Fyns Tidende, som hun og farmor var fælles om at holde. I min barndomstid havde slagter, bager og fiskemand deres faste ugedage, hvor de kom i varebil, hvor bagklappen blev åbnet så varer kunne købes herfra. Hos fiskehandleren blev fisken vejet på bismervægt. Var vi unge med ved bilen, blev der givet en rød pølse eller et stykke wienerbrød. I mange år kom der cyklende en uldkræmmer med sin store "sorte bylt", der så blev bredt ud på køkkengulvet, og herfra kunne nåle, knapper, mindre stykker tøj og sågar flydende tråd købes. Farmor var kunde hos ham i mange år.

Savværket 1957 - ovenfor til højre ses Bobjerg (foto fra "Danmark set fra luften").

Det skete, at der var ”overnattende gæster”, det var de dengang benævnte landevejens farende sven-
de. De måtte sove på loftet over køerne og skulle derfor aflevere deres tændstikker, så man ikke
risikerede en ildebrand.. Jeg husker særligt en, der blev et par dage, det var på den tid, hvor jeg
skulle lære at cykle på min lille røde cykel. Manden løb tålmodigt med mig og cyklen.

Indsamlinger var der, og jeg husker særligt Børnehjælpsdagen, hvor der blev solgt kuponhæfter,
hvori der var billetter til forskellige arrangementer. I Odense var der optog med pyntede biler og
udklædte personer. Der var også et tivoli ved det daværende Fyns Forum med gynger, karuseller og
meget mere. En anden gang var det i Langesø, hvor der blev underholdt med vandski, omvendte
borde o.l. med skuespillere fra Odense Teater. Jeg kan stadig se det for mig, da aktørerne måtte en
”tur i baljen”.

Fritidsaktiviteter var gymnastik, spejder og husflidsskole.

Vi gik til gymnastik i Ubberud forsamlingshus om vinteren, det var tit en kold fornøjelse. Forsam-
lingshuset lagde også lokaler til undervisning i bl. a. syning og arbejde med horn og ben i vinter-
halvåret. Det var husflidsforeningen der stod for afholdelsen af de forskellige kurser. Mor gik til
syning, og sammen gik vi til ”horn og ben”. Sæsonen sluttede altid med udstilling af de på kurset
færdiglavede ting. Det var en festdag, der var tombola og ”skyde til dåser”, og det var altid Gunnar
fra Spedsbjerg, der skulle holde styr på dåserne.

Spejderlivet var for mig noget af det bedste i de år. Der var både FDF og FPF, ledet af Hans og Gre-
te fra Dalmose. Spejderaftenerne blev holdt hjemme i privaten på Dalmose eller i Spedsbjerg Skole,
når det var fælles med drengene.

*Skoleudflugt til København i 1961 Bagest til venstreskoleinspektør Gunnar Øhlenslæger, lærerinde
frk. Lunde stående yderst til højre og Ingrid Møller stående nr. 2 fra venstre.*

Det var en tradition, at kredsens ”slå katten af tønden” foregik i Hesbjergskoven. Først var der konkurrence mellem to hold, det var som jeg husker det noget med ”Gøngehøvdingen”. Senere kom Anna og Enok fra Langebjerg i Forden med varm kakao og fastelavnsboller. Større sommerlejre var sammen med Brenderupkredsen, og vi kom vidt omkring og var på Hovborg (Langeland) og i Dokkedal (ved Ålborg). Dengang gav DSB gratis rejser til skolebørn i ferierne. Kreds festen blev hvert år i december afholdt i Ubberud forsamlingshus med festtale, optræden med sketch, kaffebord og afsluttende Luciaoptog. En af de efterfølgende dage gik vi i Luciaoptog på alderdomshjemmet i Ubberud og vi fik altid kage og sodavand bagefter. Spejdernes Skt. Hans bål, der var fælles for FDF og FPF, blev holdt på en plads bag ved Slukefter Kro (jeg husker ikke stedets navn).

Motorsporten har i mit hjem altid haft stor interesse. I de år var Højbjergbanen et sted, hvor motocross havde gode tider. Der var masser af tilskuere, når der var løb, og folk kom både i tog til Bredbjerg holdeplads og i bil. Vi boede tæt på banen, så vor transport var pr. cykel. En af de bedste motocross køre på den tid var Ejvind Hansen, der var bosiddende tæt ved banen.

Viggo Larsen i Troelse havde væddeløbsheste. Han fik bilen repareret hos far, og det var nok derfor at far fik opgaven med at gøre en startvogn klar til brug på Fyns Travbane. Det var en gammel militær bil, der blev bygget om, og jeg fik lov til at komme med til banen, da bilen skulle køre første gang. Vi kom ellers kun på væddeløbsbanen, når der blev afviklet 1000 m løb for motorsportens folk.

Hvert år var der 2 faste ture til Odense, om sommeren til Zoo og i Tivoli, og om vinteren til juleudstilling. I Zoo blev dyrene set først, hvorefter vi spiste den medbragte mad, for så at gå over broen til Tivoli. Her var alt, rutsjebane, skydetelte, radiobiler, både, slikboder o.m.a. På den store friluftscene var der optræden af artister og tidens sang solister. Til juleudstillingen og køb af julegaver kørte vi med de dengang ”røde rutebiler”. Turens sidste handel var altid hos hesteslagteren i Kongensgade, hvorfra der blev hjembragt en stor portion bøfkød.

Da mor og far fik bil., blev det til en masse ture rundt i Danmark. Vi holdt i lange bilkøer ved Nyborg færgeleje, og overfarten var en oplevelse, og vi skulle på dækket, når Sprogø blev passeret. Ferieturene over flere dage var med lejet telt og menuen var alle dage varm kartoffelsalat med røde pølser, som blev kokkereret på primus. En fast tur i sommerferien var til fiskeauktionen i Esbjerg, det husker jeg nok særligt, fordi vi skulle meget tidligt op. Jeg tror, at Elin og jeg fik set næsten hele Danmark i de år. Der var også lange køreture om søndagene med medbragt madkasse, og sommerens strandture gik altid til Båring Vig.

Til ældreudflugten var der tradition for at private bilejere kørte med ”de ældre”, så far tog i mange år en fridag fra sit arbejde for at køre med sine faste passagerer, Ellen Skovbys forældre. Spedsbjerg skole var min skole fra det 1. og til og med det 7. skoleår. De første år i forskolen var det en kort tid hos Frk. Poulsen og ellers var det hos Fr. Lunde, i hovedskolen var det hos lærer Hansen og senere igen var det hos Hr. og Fru Øhlenschläger og Hr. og Fru Christensen. Vi var to årgange elever i hver klasse og gik i skole også om lørdagen. I lærer Hansens tid kunne man slippe for den sidste time om lørdagen, hvis man ville rive skolegården.

Eksamensdagene omfattede først den skriftlige del og senere den mundtlige, hvor præsten, pastor Reiss, skolekommissionen og forældre kom og hørte på. Bagefter kunne madpakken nydes, den var i dagens anledning med pålægschokolade og banan, og da det var en særlig dag, var der også ”slik-køb” hos købmanden i Spedsbjerg og senere hos Sofus, da ishuset kom til.

Til den årlige skoleudflugt var forældrene også velkomne. Mange af dem kørte i egen bil, vi andre var med bus eller tog. Turene gik bl. a. til Skamlingsbanken, Fanø, Ærø og Romsø. I syvende klasse

var det en fire dages tur til København, Nordsjælland og Kullen i Sverige, så det blev til mange dejlige oplevelser skoletiden igennem.

Skolens beliggenhed ud til hovedvej 1 betød, at der i 1959 blev oprettet en skolepatrulje, det var der ikke mange skoler der havde dengang. Det var lærer Øhlenschlägers fortjeneste, at det skete.

Af begivenheder udenfor skolen kan nævnes idrætsstævner på andre skoler, f. eks. i Vissenbjerg og i Højby. Det var med forskellige boldspil, højde- og længdespring og boldkast, og det var på et niveau hvor alle kunne deltage. Årligt var der også en tur til Odense Teater, hvor vi så stykker som "Eventyr på fodrejse" og "Folk og røvere i Kardemomme by".

Spedsbjerg skole var den lille i forhold til Ubberud skole, hvilket betød, at når der på skemaet stod husgerning og sløjd, så måtte vi op på cyklen og køre til undervisning i Ubberud, hvilket også var gældende for konfirmationsforberedelsen. Sportspladsen ved skolen var om sommeren i anvendelse både i skoletiden og om aftenen. I mange år var der ikke gymnastiksal i Spedsbjerg, det kom der først, da skolen blev udvidet med den nye tilbygning i 1962. Vi var også med til at fejre 100 årsdagen for Spedsbjerg skole, hvor både tidligere og daværende elever samt forældre havde en festdag på skolen.

Fra konfirmationen i 1961 ved Pastor A. Meldgaard Kjær – Ingrid Møller ses halvt skjult i midterste række nr. to fra venstre.

Sidste skoledag før juleferien husker jeg som noget helt særligt. Vi havde en grangren, julepynt og et julelys med til pyntning af vores bord, og med lyset tændt blev der hygget med historier og julegodter og de tidligere på året bestilte julebøger bl. a. "Børnenes julebog" blev udleveret.

Julen derhjemme var den traditionelle med and eller gås, alt sammen hjemmeproduceret, og nogle af julens andre højdepunkter var at gå i kirke juleaften, skolens juletræ og søndagsskolens juletræ. Skolens juletræsfest blev holdt i Ubberud forsamlingshus for alle vi børn og forældre. Aftenens forløb var først en komedie, derefter spisning af medbragt mad og til sidst dans om træet samt sang-

lege og godteposer. Søndagsskolens juletræ afholdtes på, L. Langbjerg hos familien Enok Rasmussen, hvor det var deres store stue, der gav plads til festen. Der var dans om træet, altid med musikledsagelse fra deres stueorgel, og der var sanglege, varm kakao og godteposer.

Barndomsminder fra Bobjerglund er der mange af, men der skal sluttet et sted, og her bliver det med min konfirmation, der foregik i Ubberud Kirke med efterfølgende fest hjemme i telt i gården og med hjælp af kogekonen Anna fra Højbjerg.

Dænj Faaheksede Skræer.

Af Hans P. Lunde

Ved et tilfældigt bladren i en bog med titlen ”FYNSK SIND” med underteksten ”Et udvalg af fynsk dialektdigtning i vers og prosa” blev min nysgerrighed vakt af et digt med ovennævnte overskrift, idet der i digtet blev nævnt lokale navne som Stavidsåen, Trøstrup og Rue.

Digtet om Dæjn Faaheksede Skræer lyder som følger;

Dæjn lill’ Lass Skræer fro Tröistrup Byj,
ha vaa da saa roule, saa rar og blyj,
dænj Ganj vi vaa goue Venne.
Ha kom om Awti, næ Dugi fael
saa sa vi og höirte po Nattergal
ve Stavis O i dæjn diwe Dal
te Mone og Stjæner blev henne.

Men da ha kom ij mæ Tösen fra Ruv
saa blew ha höröwsk som i Kok ’o en Tuv-
og köwten, og uwn som i Væer!
Ha svire og slous – og fe Tæsk immertau,
Faalæin blew ha smidt i en Törre-Grau.
Saa kom ha og ba me lukk op, de haa Jau!
Men da lo je döj faa Lass Skræer.

De haar je faatraatt – faa ha æ val fagjour
a Töisen, hun æ nok en Heks som henj Mour
Kaske je sku tæ ham te No’e.
Skyj Skouen fro Dören, de kaa je ju göer.
de mo je val hæer – vis bare je töer,
faa knus ha en Rude e’r sprænjer min Dör
De vi ju væ slemt – po en Mo’e.

–Ja lill’ Lass Skræer æ bliwe ta Nar,
Men ba væ Taenge , væ Dröm je har,
Dæ sæir je ham, aa saa brile!
Og væ æinsten Awt’en næ je gor
i Sænj og beer met Fadervor,
Saa æ de sgu Skræri, dæ faa mig stor,
Om aller de æ saa sile.

Ordforklaring til digtet:

O= Aa. Mone= Maane. Höröwsk=højmælet. Kōwten=kry. Skouen=Skodden. Brile=tydeligt

Bogen som er fra 1949 er udgivet af Skandinavisk Bogforlag og er tilegnet Hans P. Lunde på halvfemsårsdagen 12. september 1949. Bogen indeholder flere digte af Hans P. Lunde samt bl. a. også digte skrevet af Mads Hansen og K. H. With. Alle digtene er skrevet på fynsk, hvilket betød, at jeg måtte læse ovennævnte digt flere gange, før jeg helt forstod indholdet heri.

Min nysgerrighed gik selvfølgelig på, om digteren Hans P. Lunde stammede fra lokalområdet, idet jeg ikke var bekendt med hans navn, hvilket måske skyldes, at jeg ikke er indfødt fynbo. Jeg tyede til nutidens orakel d.v.s. internettet, hvor man stort set kan få svar på alt og jeg fandt ud af følgende om Hans Peder Christian Lunde.

Hans P. Lunde er født den 12. september 1859 på Christiansholm, Lunde Mark ved Odense og død den 2. oktober 1949 i Nyborg hvor han også ligger begravet. Indtil soldatertiden arbejdede han ved landbruget og var elev på Lumby Landbrugsskole 1874-76. derefter på Askov højskole og begyndte i 1885 et studium i København, men måtte opgive af økonomiske årsager. Han levede nogle år af tilfældigt arbejde dels som sproglærer, dels ved landbruget, fik sine første digte udgivet i ugebladet Husvennen i 1878 men fra 1911 levede han udelukkende som forfatter bl. a. med tilknytning til forskellige ugeblade og tidsskrifter, og han skrev samtidigt flere fortællinger, skuespil og lystspil og digtsamlinger hvoraf mange tog udgangspunkt i miljø- og karakterskildringer fra hjemstavnen med fine idyller og morsomme dialoger præget af humør og livsglæde.

Om Hans P. Lunde har haft personlig tilknytning eller blot kendskab til de ovennævnte stednavne, om der var en skrædder i Trøstrup eller om han kun har valgt at bruge navnene, fordi de passede ind i rimeriet, det står for mig stadig hen i det uvisse. Et har jeg dog fået afklaret, at fødegården stadig eksisterer og med adressen Lundevej 6.

Erik Lund

Sømanden, der aldrig vendte hjem.

Af Esther Hoffman Barfod.

Min oldefar Hans Rasmussen forlod sin kone og små børn for at søge lykken i den første store udvandring til Amerika i anden halvdel af 1800-tallet. Årtier senere skrev han til sin ældste søn Julius (min bedstefar), at nu var han på vej hjem men kom aldrig. Julius brugte resten af sit liv på at finde ud af hvad der var sket. Han oplevede ikke kun at se sin far udvandre og forsvinde ud af sit liv, men 20-30 år senere udvandrede også 4 af hans egne børn. Det er i breve til dem, at Julius fortæller historien.

Min fars forældre Sofie og Julius Rasmussen fik i alt 6 børn: De første 3 piger og 2 drenge blev født mellem 1900 og 1907 og endnu 1 dreng i 1920 efter at de første piger var emigreret. De har aldrig været sammen alle 6, og derfor fik min far Adolf Julius den ide at starte en 'Vandrebo' i 1937. Den er fyldt med breve og billeder og blev sendt rundt efter en fast plan mellem de 6 søskende – heraf pigerne og den ene søn i Amerika - og deres forældre i Randers. Fars kongstanke var at samle hele flokken til forældrenes guldbryllup i 1949; det lykkedes ikke, da deres mor døde året før.

Hans Rasmussen 1896

Som nævnt brugte Julius Vandrebogen til at fortælle sin familiehistorie, og det gælder i første række historien om sin far. Indholdet i beretningerne stammer fra en brevveksling mellem far og søn.

Vi begynder med beretningen om Hans Rasmussens liv her i Danmark som ung mand.

Hans Rasmussen i Danmark.

”Hans Rasmussen blev født i Ubberud på Fyn i 1846 den 28. januar som yngste søn i en stor børneflokk; hans far og farfar var vævere. Dengang lavede folk på landet deres eget tøj, og derfor var der som regel en væver i hvert sogn. Da min far kom ud af skolen, gik han til søs o. 1860. I 1864 kom han hjem fra en rejse netop som krigen var brudt ud. Han meldte sig straks som frivillig, gik ind i marinen og deltog i blokaden af tyske havne i Østersøen.

Thora Marie Christensen

Der var nogle træfninger i Østersøen, hvor tyskerne prøvede at bryde blokaden. Det mislykkedes hver gang, da vi var dem overlegne til søs. Det sidste søslag fandt sted ved Helgoland den 9. maj 1864, hvor Edouard Suenson med tre danske skibe – Heimdal, Jylland og Niels Juel – slog en tysk-østrigsk eskadre på 5 skibe. De måtte søge beskyttelse ved Helgoland, som dengang var i engelsk besiddelse og hvor engelske krigsskibe holdt vagt. Da krigen var forbi, kom min far hjem til Odense for at søge hyre i koffardiflåden. Hans ældste søster spurgte ham, hvor han kom fra. ”Fra krigen”, svarede min far. Ingen i familien anede, at han havde været med der. De næste 18 år sejlede han med skibe i handelsflåden og blev styrmand. Jeg kunne forstå, at han var en god navigator og pligtopfyldende på sin vagt. En kaptajn sagde engang om ham: ”Når vi har Rasmussen til rors, kan vi andre sove roligt”.

Da han var blevet gift med min mor Thora Marie Christensen i 1876, havde han en lille sum penge sparet sammen. Grenå havn blev netop ved denne tid udbygget, hvortil der skulle bruges mange sten, som blev fisket op af havet. Far mente, at her var en god forretning for en tid, hvis han købte sig en båd til stenfiskeri. Han rejste så til Norge og fandt en halvdæksbåd, tog et anker ferskvand og en dåse beskøjter ombord og satte kursen mod Danmark. I Skagerrak blæste det imidlertid op til storm, som holdt sig i tre døgn. Han var alene ombord, så der var ingen til at afløse ved roret; derfor havde han surret sig fast for at følge sin båd hjem, han brød sig jo ikke om, at den skulle nå land før ham! I Kattegat mødte han et Odense-skib, der var for udadgående; besætningen prajede ham og ville tage ham ombord. Han sagde: ”Nej tak!” og nåede i havn med sin lille skude.”

Det er en dejlig farverig beretning indeholdende fakta, jeg aldrig ville have kunnet finde på anden vis. Bedstefar skriver levende om den far, han næsten ikke kendte og har en detaljerigdom som få. Vi får indtryk af en mand, som var uforfærdet, tilsyneladende havde sans for humor og hele tiden fik en ide til, hvordan man kunne lave penge.

Hans blev præsenteret for Thora Marie Christensen af hendes bror, som også sejlede. Parret giftede

sig den 28. januar 1876 i Odense. Julius Knud blev født 10 måneder senere og Carl Peter – kaldet Peter – var nøjagtig tre år yngre.

Drengene var 2 og 5 år gamle, da faderen forlod sin kone i 1881 med Amerika som mål. Da boede familien i Svendborg; det fremgår af kirkebogen ved Thoras død, at det var deres sidste fælles bopæl.

Bedstefar skriver i Vandrebogen:

Hans Rasmussen i Amerika.

”Mine forældres ægteskab har tilsyneladende ikke været godt. De var meget forskellige: Min far et billede på en uforfærdet mand, der har været lidt af en fri fugl og som styrmand ikke var meget hjemme hos familien. Mor var lige modsat: Aldrig tilfreds og meget klagende. Far tog ud med de store sejlere igen, indtil han i 1881-82 gik i land i Amerika for at tage regeringsland i Minnesota og senere i Dakota ved Missouri-floden. Da han havde bygget et hus og var kommet i gang med sit skovbrug og savværk, ville han have sin familie derover. Derfor sendte han penge og billetter hjem og forklarede, hvordan kone og sønner skulle forholde sig under rejsen. Det var nu ikke nogen nydelse at rejse i de dage med emigrantskibene, og der var da også mange venner i Odense, der advarede Thora mod at tage dette skridt særligt i betragtning af, at min mormor boede hos os. Lade sin mor blive alene tilbage kunne Thora ikke tænke sig; der var ingen forsorg for gamle mennesker dengang – kun fattiggården. Så det gik, som det måtte gå: Familien blev i Danmark, og Hans kunne og ville ikke rejse fra sit påbegyndte værk dervore uden at miste alt. Og så boede de på hver sin side af kloden i mange år. Som tiden gik, blev forbindelsen helt afbrudt, indtil 1894.

En dag kom der bud på fabrikken - hvor Julius var i lære – fra hans onkel og faster Heinrich & Katrine Plantener i Odense. Døtrene Alma og Hertha ville rejse over til deres onkel Hans og spurgte, om Julius ikke ville have en hilsen med over til ham. Julius blev glædeligt overrasket, for ingen havde hørt fra hans far i mange år og troede faktisk, at han var død. Han fik travlt med at skrive brev og købe nogle cigarer hos sin læremester af dem han selv havde rullet. Begge dele tog hans kusiner med på rejsen, som startede i juli 1894 med Eureka i South Dakota som mål.

Den følgende jul kom der et brev fra far til søn og gaver til hele familien: Sønnerne fik hver en indtægtspung med 5 Dollars. Thora fik også en pengegave og onklen en fredspibe, og derefter blev forbindelsen regelmæssigt opretholdt indtil 1899.”

Hans Rasmussen endte med at være ejer af to ranches med tilhørende landområder, hvor han bl.a. drev fåreavl med ædle racer. Han var en meget venlig og hjælpsom mand overfor nye immigranter, der kom med få penge på lommen. Han gik ikke så højt op i, om han fik sine udlån tilbage og forsynede i øvrigt de nys ankomne med tømmer. Endvidere var han en nær ven til redaktøren af den lokale avis Prairie Picayne og brugte jævnligt avisen til meddelelser om sine får.

De omtalte niecer Hertha og Almas besøg omtales i Prairie Picayne i 1894, og de opholdt sig hos deres onkel et par måneder. Alma blev dervore og giftede sig året efter med Ole Olson, mens Hertha rejste tilbage til Danmark.

En anden søster til Hans ved navn Maren – fra Tarup udenfor Odense – havde en søn Christian Hansen, som rejste over til sin onkel o. 1888 og arbejdede hos ham helt frem til 1899.

Bedstefar skriver videre i Vandrebogen:

”I 1899 bestemte min far sig for at rejse hjem og overdrog allerede min fætter Christian sin ejendom 4 år før. Det gik – så vidt jeg har forstået – til på den måde, at ejendommen blev belånt i en bank i

min fætters navn, og dette lån fik min fader så udbetalt for ejendommen. Før min far rejste derfra, havde han i løbet af et års tid i flere afdelinger sendt ca. 2000 Dollars hjem til mig; dem skulle jeg sætte i sparekassen i Viborg, hvor jeg dengang arbejdede på Kroghs Cigarfabrik. Jeg satte pengene ind på 3 måneders opsigelse. Det gav ½ % mere i rente, og det var min faders mening at købe en landejendom, når han kom hjem. Så skulle vi alle samles på den.”

Bedstefars fætter Christian spiller en stor rolle i det videre forløb. Da han havde været ca. 11 år i South Dakota, bestemte Hans Rasmussen sig for at rejse hjem og blive. Anledningen til at rejse var det forestående bryllup den 6. november 1899 mellem Sophie og Julius, og Hans Rasmussen havde lovet at være forlover for sin søn.

Vandrebogen:

Hans Rasmussens død

”Herhjemme var vi ved at lave til bryllup, og min fader havde givet tilsagn om at være min forlover og som sådan indskrevet hos præsten. Brylluppet var fastsat til den 6. november 1899. Jeg havde skrevet til min far og spurgt, om jeg skulle opgive hans penge i sparekassen, så de kunne være disponible for ham ved hjemkomsten. Han svarede imidlertid, at det ikke var nødvendigt – han havde penge nok med sig til at købe en ejendom i Danmark.

Nu tog han så af sted i sin lille hestevogn forspændt med sin bedste hoppe. Dens føl tog han også med – føllet var faldet efter en meget fin travert, så det ville han have med. Han ville køre til Minneapolis, tage toget derfra til New York og regnede med at kunne være i Esbjerg en af de første dage i november – og komme rettidigt til brylluppet den 6. november.

Herhjemme var alt parat til festen, og vi ventede hver dag det brev om, at nu var han gået i land i Esbjerg. Der kom også et brev en dag, men fra min fætter Christian. Han meddelte mig, at min far var blevet såret i den højre arm og indlagt på et hospital, hvor de havde amputeret armen over albuen. Derfor kunne han ikke skrive. Christian forklarede hvordan det var gået til: Min far kørte af sted i sin vogn medbringende en rejsesæk. I den lå hans gevær, som han havde skilt ad (bedstefars understregning).

Da han på vejen ville trække geværet ud af sækken, gik et skud af og sårede ham i højre arm, og han døde tre dage senere af en blodprop. Christian skrev videre: ”Vi fandt i hans vogn en blikdåse med 119 Dollars i – ellers intet;

hvis der var noget jeg ønskede at få tilsendt f.eks. familiepapirer eller – billeder, ville han sende det”. Jeg bad ham sende mig alt dette sammen med en dødsattest fra hospitalet. Den skulle præsten, som havde viet os, have, for at han kunne se, at min fader, som jo var indskrevet som forlover, virkelig var død. Jeg fik aldrig nogen af delene og krævede ham for dem endnu en gang og fik det svar, at han havde været på hospitalet for at hente attesten. Da han ikke selv havde tid til at vente på den, lovede de ham at sen-

Eddie ved det der formodes at være Hans' gravsten

de den direkte til mig; derfra kom heller ingen!”

Resten af historien er hovedsageligt baseret på de undersøgelser, Ruth & Eddie Middleman foretog i 1970'erne og 1980'erne; Ruth var min nu afdøde kusine, født i 1924 og det ældste oldebarn til Hans Rasmussen. De kørte tre gange til South Dakota, sad på arkiverne og registrerede avisartikler, retsforhandlinger og tog billeder. Hun og jeg mødtes en enkelt gang i Michigan, hvor jeg fik lov at kopiere hele materialet.

Den sande historie

Det var beretningen fra Vandrebogen, men forløbet var et helt andet: Hans Rasmussen forlod Mound City den 7. oktober 1899 om aftenen. Ifølge en af vidneforklaringerne fór han vild i mørket og kørte ude på prærien hele natten, hvad der næppe er sandsynligt. Næste morgen kom han til Jacob Jensens gård i Emmons, fik morgenmad og bad om varmt sæbevand til at rense masser af mønter i sølv og guld. De havde været gravet ned og var fulde af jord og mudder. Hestene blev fodret og vognen gjort klar til at køre videre. Hans Rasmussens plan var at tage til Bismarck i North Dakota og derfra med toget til New York.

Men sheriffen var redet efter ham for at kræve skyldig skat af ham. Mændene kom i håndgemæng, og et skud gik af. Kuglen ramte Hans i armen over håndleddet og gik ud under albuen, hvorved underarmen blev flået op.

Han blev båret ind i huset, og Jensens gjorde alt hvad de kunne for at stoppe blodet. De løb over til naboen og bad ham tilkalde en læge. Naboen George Bachaus kørte til Mound City og fik fat i dr. Shockey, som nåede frem den næste morgen kl. 3. Han besluttede at amputere armen under albuen og ville tage Rasmussen med til byen for at udføre operationen. Han kørte om morgenen den 9. oktober, anbragte den sårede på et motel i Mound City og foretog amputationen.

Theodor Schmit besøgte patienten samme dag og optalte sammen med lægen 200 dollars i hans tegnebøger. Schmit sad hos Hans Rasmussen hele natten. Om morgenen kl. 3 den 14. oktober døde Rasmussen. Dr. Shockey tog 80 dollars som betaling for operationen, og Schmit fik 25 dollars for plejen.

Ingen af Hans Rasmussens venner fik noget som helst at vide om det passerede, før Hans var død og begravet. Der blev sat en annonce i avisen: ”Vi vil benytte lejligheden til at takke alle de mennesker, som venligst hjalp under vores onkel Hans Rasmussens sygdom og død. Christian Hansen og Mrs. Alma Olson.”

Efter Hans Rasmussens død blev Christian Hansen indsat som eksekutor af boet, skønt Julius protesterede fra Danmark. Der afholdt auktioner over hans ejendele og den kontante beholdning opgjort til både 119 og 200 dollars. Disse beløb stemmer dårligt overens med det faktum, at Hans af flere omgange har sendt 2000 dollars til Danmark, og at et beløb af den størrelse næppe ville kunne dække rejseudgifterne.

Omkring 1915 blev det opklaret, at Fætter Christian, sheriffen og dommeren havde besluttet, at Hans Rasmussen ikke skulle slippe af sted med alle de mange penge. De tre mænd blev aldrig stillet til regnskab for komplottet. Der er intet i min kusines afskrifter, der afslører de nærmere omstændigheder – kun dette, at Christian forlod South Dakota kort efter dødsfaldet.

Julius skrev til konsulater i Danmark og Amerika helt op til 1930'erne for at finde ud af hvad der var sket og få faderens penge udleveret.

Kort før 2. Verdenskrig så Julius en notits i avisen om en dansk-amerikaner, der var hjemme på Fyn efter mere end 50 år. Han rejste straks over til familien, men fætteren var over alle bjerge igen.

Esther Hoffmann Barfod.

En spøgelseshistorie

Følgende historie kunne læses i den første udgave af årsskriftet, der udkom i 1980.

Det har været ca. 1866, idet min far var tømrerlærling og hans bror Karl var udlært som svend. De boede begge hjemme i Korup Lund, hvor bedstefar var rokkedrejer og tømrer.

En mørk vinteraften, da de havde spist deres grødnadver, enedes de to om at gå op på Korup Gade for at se, om der var lidt nyt at høre. Bedstefars lille sorte puddelhund fulgte dem. Imellem Kristian Købmands og Kristian Hansens lå der dengang 2 gamle huse, rester af gårde, der var flyttet ud til landevejen, og de var beboet af nogle ældre daglejere. I det ene hus boede et ægtepar, der så dårligt kunne enes, og da de to brødre kom forbi, kunne de høre et skænderi derinde. De listede hen og kiggede ind ad de gardinløse vinduer. Manden sad på bænken ved vinduet, på et bord stod et tændt tællelys, og ved bilæggerovnen ved væggen stod konen med hænderne under forklædet.

Da de to lurere hurtigt blev kede af at se på og lytte til skænderiet, løftede Karl hunden op, så den kunne ses derinde. Han holdt dyret i nakkeskindet, så den gabte højt og gav en smule lyd fra sig for at få luft. Konen rakte armene i vejret og skreg vildt, manden skævede op mod vinduet, gav et brøl og stod i et nu inde ved væggen ved siden af konen. Hun råbte; "Så du det? Det var den sorte Satan, der kiggede ind. Det er også din skyld, du bander altid så forfærdeligt". "Nej", råbte manden med en stor ed. "Det er dig, der altid skælder og skaber dig!" Hun jamrede: "Jeg tør ikke være her i nat, han kommer og tager os, - Åhh – Er krampen sat på frammesdøren?" (Karl havde øjeblikkeligt sat hunden ned på jorden, for de ville kun lave lidt sjov og havde slet ikke ventet dette). "Du skal gå ud og sætte krampen på." Manden nægtede at gå ud. Hun tilbød at tage lyset og gå lige bag ham. Hun tog lyset og halede ham hen til døren.

De to derude sprang over det gamle flettede gærdehegn og kastede sig ned i grøften med hunden ved siden af Karl, der holdt den om snuden, så den ikke skulle gå.

Så gik øverste halvdør forsigtigt op – lyset gik ud. Folkene skreg højt, døren lukkedes, krampen blev sat på, og der blev ganske stille.

De to listede af med deres Puddelhund, og de nævnte intet om deres mislykkede aftentur.

Et par dage efter var rygtet nået ud til landevejen, nemlig: "Selve den sorte Djævel havde huseret oppe i Korup. De to havde selv set ham. Han var kulsort, havde 2 gloende øjne, et stort rødt gab med lange tænder, og han havde "brølet" ind ad vinduet til dem".

"Hvorfor sagde I det dog ikke? Det havde lettet på forskrækkelsen", mente jeg. "Nej, for så havde bønderkarlene givet os et lag tæsk, når vi kom derop igen, og det hele var jo kun for at lave sjov".

Både Karl og Peter fortalte dette flere gange på deres gamle dage, og da morede de sig over deres drengestreger.

C. H. / Ingrid Lagoni

Hvad arkiverne gemmer.

Efterfølgende gives eksempler på, hvad man kan finde i Lokal Arkivernes gemmer i henholdsvis Korup og i Ubberud.

Trøstrup-Korup Andelsmejeri afholdt en 25 års jubilæumsfest den 3. august 1915.

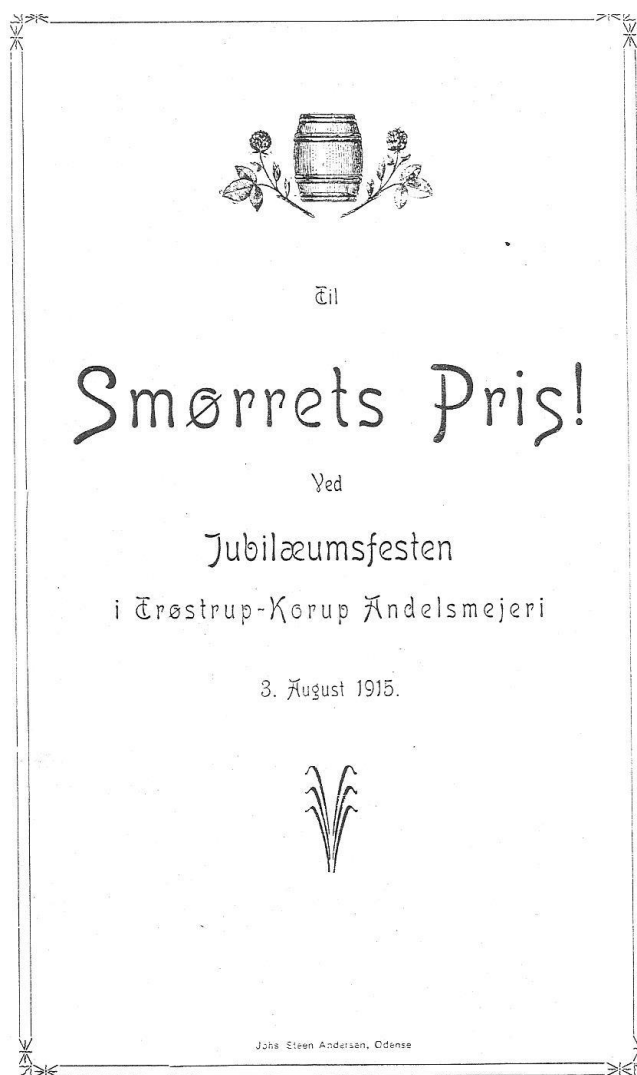
Billedet ovenfor viser bestyrelse og personale samlet foran mejeriet på jubilæumsdagen.

Mejeriet, der blev nedlagt i 1951, nåede således også at fejre sit 50 års jubilæum i 1940. Begge jubilæer blev afviklet, medens krigen rasede i Europa.

Jubilæet i 1925 blev fejret med en stor fest, og til lejligheden var forfattet en sang, hvori det danske smør og dermed også smørret fra Trøstrup-Korup Andelsmejeri blev hyldet.

Sangen, ”Smørrets Pris”, der blev sunget på melodien:

Mens Nordhavet bruser.....
følger på de næste to sider.

Hvor er det dog herligt vort danske Bord
med Brødet og Øllet og Sulet,
og aldrig vi gladere er jeg tror,
end naar vi os sætter ved Hu'let.
:: Men det, der pynter mest og gi'r Kulør,
det er det gode, friske, danske Smør ::

Man tager – saadan Madam Mangor skrev
lidt Æg og lidt Kød, lidt Persille
men hvad hun end tog, saa dog Enden blev,
hun hviskede dette saa stille:
:: For Guds Skyld glem kun ej, at du skal rør'
deri en god Klat af det danske Smør! ::

Og ta'r du din Cykle en Aftenstund
og kører en Tur ud ad Vejen,
en ”yndelig” Duft hist fra Markens Grund
dig naar og dig gør lidt forlegen.
:: Men det er kun som det sig hør og bør,
thi *gødes* maa der for det danske Smør ::

Fra Havdybet stiger en U-Baad op
og spejder mod Dampren derhenne,
men naar den ser Dannebrog's Dug i Top
forsvinder straks Englands Fjende.
:: Den dukker ned igen og gør Honnør;
Vi skyder ikke paa det danske Smør! ::

Se saadan vort Smør er en Matador,
for hvem hver og en maa sig bøje.
Og gi'r det end Slæb for vor Far og Mor,
skal Smørret nok lønne vor Møje.
:: Ja, Velstand vælter der ind ad vor Dør,
fordi vi har det gode, danske Smør. ::

Se i Trøstrup- Korup et Mejeri
blev rejst for et Kvart Sekel siden.
Den Kærnen derhjemme vi glemte; thi
den var ikke mere med Tiden.
:: I Mejeriet det sig lader gør'
at kærne rigtigt kun det danske Smør. ::

De Herregaardsfolk fik den bedste Pris,
de smaa stod paa Torvet til Skamme.
Men nu blev det lavet på samme Vis,
og saa blev og Prisen den samme.
:: I Dag man kun om en Slags Tale hør:
det gode, friske, fede, danske Smør. ::

Og vort Mejeri sled de mange Aar,
og stor er Omsætningen blevet.
Iblandt Konkurrenter saa smukt det staar,
thi dygtigt og fast er det drevet.
:: Ja om vort Mejeri vi sige tør:
Det altid æred højt det danske Smør. ::

Så derfor i Dag vil vi mindes dem,
som holdt Mejeriet i Daaben
og travede rundt til de mange Hjem
og vandt ved Begejstringens Vaaben.
:: Vor tak, fordi de med saa godt Humør
tog Tørnen modigt for det danske Smør. ::

En Tak vil vi ligevis bringe hen
til dem, der hver Dag tænder Gnisten:
vor elskede Formand, Bestyrelsen,
og David, vor Ven Mejeristen.
:: De leve skal saa højt, til sent de dør,
og fedes dagligt med det danske Smør. ::

Til slut vil jeg bede hver Bondemand
og Viv, som i Dag er til stede,
at skænke i Glasset indtil dets Rand
og tømme det i sig med Glæde
:: og råbe et Hurra med Næb og Klør
for Mejeriet og det danske smør. ::

Røms

Akkord Arbejde i Roerne

I en kollonnebog fra boet efter Ove Jensen kan man finde følgende regnskab over, hvor meget der i august 1911 blev udbetalt for udført arbejde i roerne:

Rasmus J. Rasmussen	3780 Favne	Sukkerroer	a 45 øre	pr. 100 Fv.	Kr.	17,01
	8220 --"	Runkelroer	a 30 øre	- --"	--"	24,66
Sofus Pedersen	3500 --"	--"	a 30 øre	- --"	--"	10,50
Laurits Nielsen	4760 --"	--"	a 30 øre	--"	--"	14,28
Kirstine Rasmussen	4160 --"	--"	a 30 øre	--"	--"	12,48
Sofie Rasmussen	4160 --"	--"	a 30 øre	--"	--"	12,48
Knud Jensen	6440 --"	--"	a 30 øre	--"	--"	19,32
<u>I alt</u>						<u>--" 110,73</u>

Våbenfør Forstærkningsmand var den betegnelse under hvilken husmand Hans Madsen fra Trøstrup-Korup som 32 årig blev indkaldt til 16. Infanteriregiment den 25. januar 1864.

Han blev efter krigen af krigsministeriet tildelt en erindringsmedaille for sin deltagelse i krigen.

198

A17/19

Kjøbenhavn

Forstærkningsmand

Hans Madsen *Odense*

af *Odense* Amt, *75* Aargd, *10* Nr. *20*,
tidligere henhørende til *5* Linie-Bataillon, er efter Krigsministeriets Bestemmelse
ansat til Tjeneste ved *16* Infanteri-Regiment.

Kjøbenhavn, den *28/1* 1864.

Afsenderens fulde Navn: *Husmand Hans Madsen*
Nuværende Bopæl eller Adresse: *Tøjstrupvej, Trøstrup, Kjøbenhavn.*
Gjorde Tjeneste i Krigsaaet 1864 som *Husmand*
ved Afdeling (Institution): *16 Infanteri-Regiment*
" Compagni (Escadron, Bataillon): *3 Compagnie*
" Numer i Compagniet (Escadronen, Bataillon): *Nr. 198*

Hæren. Erindringsmedaille for Deeltagelse i Krigen 1864.

566 Til

A17/19

Krigsministeriet.

Afæsket Erklæring

Afsenderens Navn: *Hans Madsen* **Kjøbenhavn.**

Rationeringsmærker, som mange husker fra 40'erne, var også i anvendelse under 1. verdenskrig.

500.000.000 DM lyder denne pengeseddel på, men arkivet i Ubberud behøver næppe at tænke på en speciel forsikring i den anledning, for hverken i dag eller dengang, den blev udstedt i januar 1924, var den særlig værdifuld. I de tidlige 1920' ere nåede inflationen i Tyskland sit maksimum med en inflation på 3,25 mio. % Priserne fordobledes dengang hver 49. time.

Legitimationskort, identitetsbevis, indført på forlangende af den tyske besættelsesmagt i maj 1941. Kortene var et led i de tyske forberedelser til angrebet på Sovjetunionen og var først kun påkrævet i militært vigtige områder, dvs. i Jylland med undtagelse af den østlige del fra grænsen til Vejle Fjord. Fra april 1944, da de tyske myndigheder skærpede kampen imod modstandsbevægelsen, krævedes der legitimation for at passere Lillebæltsbroen, og fra 1.8.1944 skulle alle danskere kunne vise legitimationskort. Kortet, der her er udstedt til Astrid Helene Hansen, husmoder fra Højme, findes på arkivet i Ubberud. Efter indførelsen af legitimationskort overalt i landet i august 1944 lykkedes det modstandsbevægelsen at stjæle 20.000 kort fra Statistisk Kontor i København, hvorefter man uden større besvær kunne forsyne modstandsfolk med falske kort.

Svendeprøvebevis

Bevis dateret 7. febr. 1966 på at Poul Hansen har aflagt og bestået prøve som Vogn- og beslagsmed i 1936 ved fremstilling af et vinkelhængsel til en rammeport.

Fyns Stifts Smedemesterforening
Formandens adresse:
C. N. Hansen, Roerslev, Blanke st.
Telf. Asperup 127

Højme 7 Febr. 1966
Roerslev, d.

Svendeprøvebevis!

Smedmester Poul Hansen der har
været i den gamle V.B. fra 14/1932 til 14/1936
og gaar 3 Vintre på Ådum, Lekkiske
Skole, har i dag faaet godkendt svend-
eprøve som Vogn- og Beslagsmed.
Prøven var gennemført No 8

1 Vinkelhængsel til Rammeport med
Rindpestabel.

P. Hansen
Smedmester

Skotsk kvæg, vilde svin og en miljøsti

er overskriften til en artikel, som Ubberud har fra Fynsposten lørdag den 13. juli 1991.

Artiklen handler om Peter Østbjerg på Ubberudgård, der inviterer folk fra byen til at komme og se hans landbrug med skotske højlandskvæg, krydsninger mellem vildsvin og tamsvin, eller tage en tur ad den nyetablerede miljøsti. Formålet med invitationen er at skabe en debat med det omgivende samfund om landbruget og dets fremtid.

Fynsk frieri

Vi bragte i sidste årsskrift de 6 første vers af visen om Lars Paisen, der er skrevet på fynsk dialekt af Lars Clausen og har været bragt som en fortsat roman i Fyns Tidende for år tilbage.— på denne og næste side kommer nu de sidste vers

Visen går videre

Vi synger videre om Lars Paisen, den strik, hvis fan-skare nu er oppe på over 60.

Ja, du må nok si'e, at det hele er klud'r,
og hvem skal vi få te å tjene?
Det meste vi avler, det æd'r vort kretur,
å hvad ska' vi så få te pæ'ne?
Vor griseso var der nu uheld me',
den fik kun ti, å de to gik te'.
De' hele, vi har å ka' tælle,
er bare et smørtra'i imelle".

Og sådan gik tid'n for mænd'ne med snak
ved bordet. Da kaffen var dråkken,
skød Mads sin stol te'bas å sa' tak
å tog etter kæppi bag klåkken.
Men konen hun rejste sig fra sin rok.
„Bliv siddie, Mads, du når 'et nok,
så ka' det jo vær', der ka' vånke
en pons, imen' kælli er lonke.

„— Jo tak, det holder jeg osse nok au,
— jeg er gudskelov ette helle,
men liegodt jeg tror, de' ska' vær' sig i dau,
for jeg har så møj å bestelle.
Men da jeg vidste, jer race var go',
så tænkte jeg, jeg kunne købe en ko.
Nu ka' vi jo se, hvad vi tykkes,
så ta'r vi et gilas, hvis det lykkes“.

Så fulgtes de ad, Las Paisen og Mads,
og så på bedrivt og maskiner,
å de' kendt' de te', det viste sig stra's
på hele der' snak og der' miner.
Svin og kalle blev først vist frem,
så ud i tovtten å se på-lam,
— og kreturet det ku' nok tåvle
å bli' mønstret fra ho'e te håvle.

Men Mads var snu, nu så han sit snit,
han rømte sig og tog sig sammel,
„Du klager over, dit helbred er skidt,
å a' du er ved å bli' gammel.
Men sikket kretur, og hvor alting dog ståur,
Vorherre bevar os for sådan en gaur'!
det var dog en skam, sku den komme
blandt fremmed', når din tid er omme.

Fortsættes.

På sidste vers

Det faldt mig ind, allerbedst som jeg stod:
Hvad tykkes du, om vi to blev svoure?
Jeg har jo en søn, som du ved, li'så god
og stræbsom og døjte som noue.
Han har et par børn at betale te',
det er et uheld, men hvad gør det?
Betalingen skal jeg nok løse,
og så er vi kvit med de tøise.

Og skal jeg så sie, hvad jeg meen, så forståur
jeg knap, hvem der vandt eller tavte,
for rejtnok er din en u'mærket gåvr,
men min er ej heller å foravte.
Og gir du så en klat skillinger te'.
Jeg meen, vi ejnes vel nok om de'.
En ko og en hest med din pie.
Så tror jeg, vi alle er li'e.

Men nu blev der hus: „Nej holdt, lille Mads,
nu skal du ha' lejkøv om handlen.
Det var måske nok I to lømler tilpas,
I glemte kun mig, der var manden.
Du trovr ka'ske, jeg sku ta' inod,
du bød på min dowter som på en ko.
Du tænkte at narre Lars Paisen,
men der ble' du selv ta't ved naisen.

Nå, la' det så vær', at jeg har vel for tit
væ't stolt af mit held og min lykke,
men Gud forbyde, det går så vidt,
jeg skal mig med ondskab besmykke.
Men højr nu Mads, hva' jeg sier dig,
jeg ber dig bare: Bliv væk fra mig.
Nej, før din søn da langt heller'
den fattige knøs, som hun væller.“

En time efter kom drengen afsted,
så snart de ha' snakket med Åne.
Da han kom tilbage, var karlen fulgt med,
og nu ku' de nemt la' sig dåne.
Lars Paisen sagde: Ja, gåuri og de'
det dele I, som I er venner te'.
Jeg tænker, I enes med Kresten.
Vorherre vær' med jer forresten.

Og Åne blev givt med den, hun vill' ha',
og Kresten ga' afkald på slottet.
Nu ka' I blot tænke, om hun ej blev glad.
Lars Paisen har aller fortrodt 'et.
Nu gir han sig aller mer i sin læn'.
Han rider ranke med Ånes dreng.
Jo mer — jo be'er med spektakler,
jo, kærlighed ka' gør' mirakler.

Lars Clausen.

Det var så de sidste vers af „Lars Paisen, Pæsen eller Pedersen“, som han er blevet kaldt i de mange breve om visen. Læsertelefonen takker de mange, der ville hjælpe med at skaffe visen.

Afleveringer og forespørgsler i Korup Lokalarkiv i 2013.

Mick Hartwig
Keld Hansen
Jens Randers
Claus Nørgaard Sørensen
Ejvind Hansen
Kent Wheel
Per Jensen
Steen Hansen
Gerda Hansen
Søren Møller
Marianne Thrane
Erik Winther
Elly Trøjgaard
KIF fodbold
Kristian Grøn
Chris Lyholm
Inger Hansen
KIF gymnastik

Billede fra Hole Skov området
Trøstrup Sø
Lokale sange
Slægt i Korup
Savværk ved Odense
Pibe-Jens
Søbakkevej
Hole Skovvej 51
Korupvej 27
Korupvej 11
Lavløkkevej 2
KIF materiale
Korupblæserne
KIF materiale
Materiale vedr. pastor Weiss
Rugårdsvej 544
Udskovvej 1
Gymnastik billeder

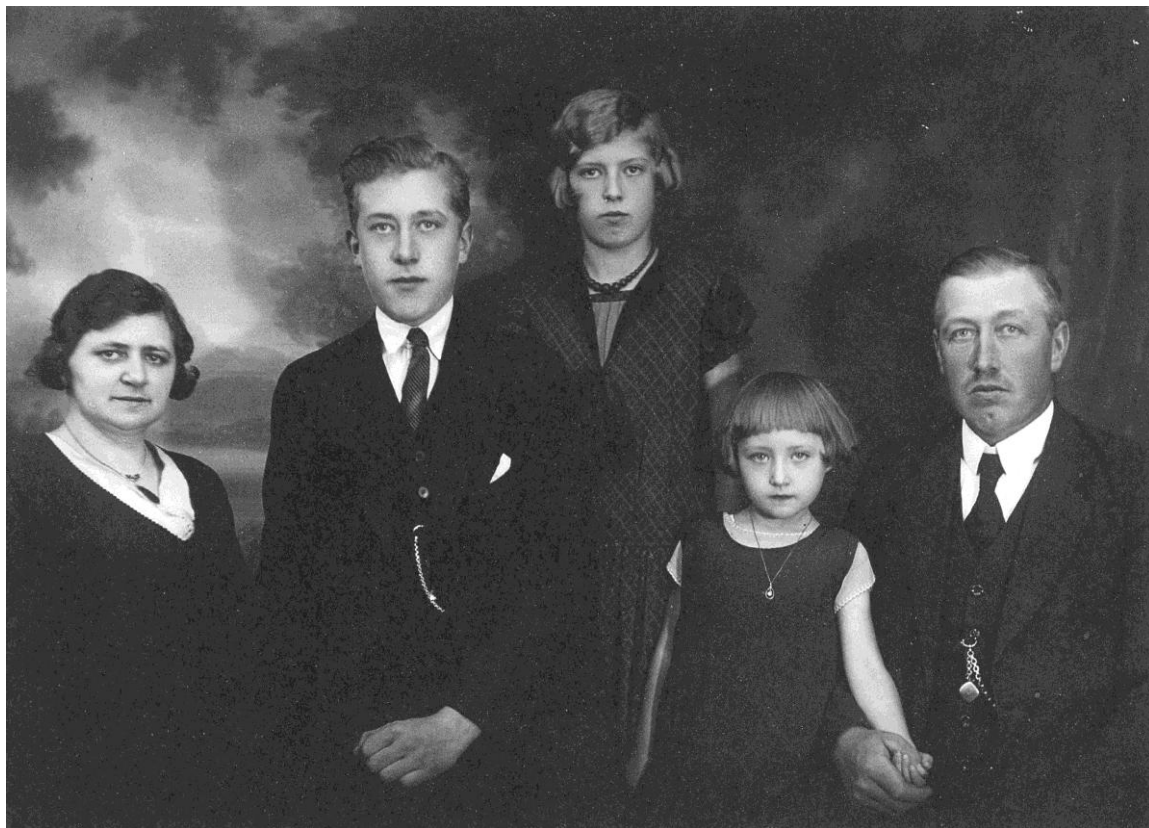
Afleveringer og forespørgsler til Ubberud 2013Lokalarkiv

Kurt Hedeman
Chr. Hansen
Fam. Frederiksen
Erik Rasmussen
Ole Larsen
Klaus Hansen
Gerda Hansen
Ejvind Andersen
Lise og Gert Petersen
Bente Olesen
Inger-Lise Hansen
Erling Larsen
Esther Barfod
Elsemarie og Axel Rasmussen
Jan Hjort
Poul Madsen
Ditte Ditlevsen
Inge Brunsvig
Kirsten Hansen
Flemming Knudsen

Sofus Mandal-familien
Teglværker
Kragstedet
Frugtavlser Asger Laursen
Hus på Middelfartvej
Købmand i Ubberud
Husmosehus
Kontakt til Holland
Toftegård m. fl.
Fam. Augustesen
St. Bisbjerg
Kalørvej 90
Forfædre i Vejrup
Bisbjergminde
Søgning efter oltidsminder
Vosehavehus
Udvandring til Argentina
Ubberudvej 21
Bøg-familien
Toftegård

Efterlysning

Vi kender navnene på disse personer, men vi mangler oplysning om, hvor i Slukefter familie har boet, kan nogen hjælpe os hermed?

Fra venstre Kamilla, Henning, Rita, Else og Hans Peter Jensen.

Er det Kamilla og Hans Peter Jensen til højre, der står sammen med Marie og Hans Sørensen, Lykenshåb, Hjortevej 18, på nedenstående noget utydelige billede?

Gemmer der sig noget i dine skuffer og skabe

Tænk på dit lokalarkiv